

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa A. Ś.
przeciwko Skarbowi Państwa-Sądowi Rejonowemu w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 lutego 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 4 października 2017 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) przyznaje adwokatowi M. M. od Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w W. kwotę 1800,- (jeden tysiąc osiemset) złotych, powiększoną o należny podatek VAT z tytułu wynagrodzenia za udzielenie powodowi nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu,**
- 3) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 1000,- (jeden tysiąc) złotych z tytułu częściowego zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 października 2017 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację powoda A. Ś. od wyroku Sądu Rejonowego w W., którym oddalone zostało powództwo przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w W.. Powód żądał zasądzenia 73 000 złotych z tytułu odszkodowania

za bezpodstawne przyjęcie pozwu przez sędziego Sądu Rejonowego w W. oraz procedowanie, mimo braku czynnej legitymacji procesowej powoda. Oddalenie powództwa nastąpiło ze względu na niewykazanie spełnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa, tj. szkody, bezprawnego działania lub zaniechania strony pozwanej oraz związku przyczynowego między tym działaniem lub zaniechaniem a szkodą. W wyniku rozpoznania apelacji powoda Sąd drugiej instancji potwierdził ustalenia faktyczne i ocenę prawną sprawy dokonane przez Sąd Rejonowy. Zarzuty powoda o charakterze procesowym zostały uznane za bezpodstawne.

W skardze kasacyjnej ustanowiony z urzędu pełnomocnik zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie prawa materialnego, tj. art. 417 w związku z art. 361 k.c. oraz z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze za naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez uzasadnionej zwłoki przez ich błędną wykładnię lub niezastosowanie. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi Skarb Państwa Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustanowiony z urzędu pełnomocnik powoda wskazał na oczywiste uzasadnienie skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Zgodnie z utrwalonym i znanym orzecznictwem Sądu Najwyższego oraz poglądami doktryny, o czym jest mowa we wniosku, oczywiste uzasadnienie skargi kasacyjnej oznacza, że błędy w rozpoznaniu sprawy przez sąd drugiej instancji są tak poważne, że bez potrzeby prowadzenia szczególnego wywodu prawniczego można je dostrzec na pierwszy rzut oka. Zadaniem skarżącego, działającego przez profesjonalnego pełnomocnika jest wykazanie wystąpienia takich właśnie błędów.

Sprawa, z którą powód wystąpił do sądu z powództwem jest przedstawiona w orzeczeniu drugoinstancyjnym bardzo niejasno. Z uzasadnienia Sądu Rejonowego i jego ustaleń wynika, że powód zawarł w 2008 r. umowę pożyczki z [...] Bank S.A. w W. w kwocie 54 536,51 złotych i zobowiązał się ją spłacić w 60 ratach, płatnych w kwotach i terminach określonych w harmonogramie spłat, z ostatnią ratą płatną do dnia 1 lipca 2013 r. Zabezpieczeniem umowy stało się zawarcie przez powoda umowy ubezpieczenia z tytułu śmierci, inwalidztwa i *medical assistance* w ramach umowy ubezpieczenia zawartej między Bankiem a TU [...] S.A., ze wskazaniem [...] Banku S.A. jako uprawnionego do otrzymania świadczenia w razie śmierci lub inwalidztwa powoda. Dnia 12 sierpnia 2010 r. powód zgłosił [...] Bankowi S.A. zajście wypadku ubezpieczeniowego w postaci inwalidztwa, załączając stosowną dokumentację medyczną, co zostało przekazane ubezpieczycielowi, jednak ten ostatecznie odmówił wypłaty świadczenia, a Bank wypowiedział umowę pożyczki powodowi. Sprawa była prowadzona przez kilka lat przez Sąd Rejonowy w W. i powód uważał, że z tej przyczyny, w tym niedostrzeżenia braku jego legitymacji procesowej doznał szkody równej wysokością aktualnego zobowiązania względem [...] Bank S.A.

Jak prawidłowo wyjaśnił w uzasadnieniu Sąd Okręgowy, rozpoznawana sprawa dotyczy zaniechania sądu powszechnego przy wykonywaniu władzy publicznej. Domaganie się odszkodowania z tego tytułu wymaga wykazania spełnienia przesłanek z art. 417 k.c., co wbrew twierdzeniu skarżącego nie nastąpiło, a z wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zupełnie nie wynika, żeby w rezultacie postępowania Sądu Okręgowego i wydania wyroku doszło do oczywistego naruszenia prawa materialnego. Nie wystarczy twierdzić, jak to czyni pełnomocnik powoda, że skarga jest oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd Okręgowy naruszył wskazane jako podstawa zaskarżenia (art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c.) przepisy prawa. Trafnie wskazano w odpowiedzi na skargę kasacyjną, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, tylko do oczywistej zasadności skargi. Jak wielokrotnie wypowiedział się Sąd Najwyższy oczywista zasadność skargi kasacyjnej ma wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia wskazanych przepisów prawa z wykazaniem, że naruszenie to zdecydowało o niekorzystnym dla skarżącego wyniku sprawy.

Wywód skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, związany z pojęciem szkody i jej postaciami odnosi się tylko do jednej z przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej i nawet gdyby przyjąć tok rozumowania skarżącego w tym względzie, chociaż opiera się on tylko na dogodnych dla siebie niektórych wypowiedziach doktryny, to jednak to nie wystarczy, wobec wykazania w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku braku spełnienia pozostałych przesłanek odpowiedzialności z art. 417 k.c. Skarżący opiera swoje żądanie na założeniu, oderwanym od okoliczności faktycznych i prawnych sprawy, że długotrwały proces spowodował niewypłacenie należnej kwoty odszkodowania. Pomija fakt, że *de iure* to odszkodowanie należało wypłacić beneficjentowi polisy ubezpieczeniowej, tj. bankowi, jako wierzycielowi z tytułu niespłaconej pożyczki udzielonej powodowi. Natomiast zgodzić się należy ze stanowiskiem powoda co do nader długiego postępowania sądowego, mimo że z uzasadnienia Sądu pierwszej instancji (k.196-198) wynika systematyczne prowadzenie kolejnych czynności procesowych, z których część, określanych obecnie jako przedłużających postępowanie i niepotrzebnych wynikała z wniosków ustanowionego z urzędu pełnomocnika powoda.

Z tych względów nie można uznać wypełnienia przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. i na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w treści postanowienia, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 102 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714).

jw

[aw]